

ระเบียบวิธีประมาณการต้นทุนบริการโรงพยาบาลในยุคฐานข้อมูลขนาดใหญ่

Hospital Service Cost Estimation Methodology in the Big Data Era

ในยุคนี้กล่าวได้ว่า ข้อมูลบริการสุขภาพที่บันทึกในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงพยาบาลรัฐและเอกชนทั่วประเทศ คือ ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) ตามคำจำกัดความและคุณลักษณะ 3V ได้แก่ variety (ข้อมูลหลายหลายรูปแบบ), velocity (ผลิตออกมาตลอดเวลา) และ volume (มีปริมาณมาก) เพื่อให้ข้อมูลเหล่านี้ผ่านเข้ากระบวนการสร้างเป็นองค์ความรู้ เกิดโครงการศึกษาต้นทุนรายโรค ตั้งแต่ปี 2561 ต่อเนื่องมากกว่า 5 ปี จนถึงปัจจุบัน (2566) การพัฒนาระเบียบวิธีประมาณการต้นทุนโรงพยาบาลที่ใช้ในโครงการฯ ด้วยการจัดการข้อมูลมาตรฐานเพื่อเข้าโปรแกรม Hospital Service Cost Estimation (HSCE) สมควรประกาศให้ทราบโดยทั่วกันเพื่อเป็นทางเลือกของการพัฒนารากฐานหนึ่งของระบบหลักประกันสุขภาพโดยรวมของไทยให้ยั่งยืน

วิธีประกาศให้สาธารณชนทราบโดยทั่วกันที่มีประสิทธิภาพครั้งนี้ ใช้กระบวนการวารสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์ (e-journal) ของ สมสส. (ส่วนงานมาตรฐานและการบริการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพ) หรือ HISPA (Healthcare Information System Standards and Processing Administration) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) หรือ Health Systems Research Institute (HSRI) โดย สมสส. ประกอบด้วยหน่วยย่อย 3 หน่วย ได้แก่ สำนักสารสนเทศบริการสุขภาพ (สภส.) หรือ Central office for Healthcare Information (CHI) สำนักพัฒนากลุ่มโรคร่วมไทย (สรท.) หรือ Thai CaseMix Centre (TCMC) และ สำนักพัฒนามาตรฐานระบบข้อมูลสุขภาพไทย (สมสท.) หรือ Thai Health Information Standards Development Center (THIS) ตั้งชื่อ e-journal เป็นภาษาไทยว่า “*สรรพสาร สมสส.*” ชื่อภาษาอังกฤษว่า “*HISPA Compendium*” เพราะยึดความหมายของ compendium ตาม Oxford Dictionary ว่า *a collection of concise but detailed information about a particular subject, especially in a book or other publication; a collection of things, especially one systematically gathered.* โดยฉบับแรกของ สรรพสาร สมสส. จะรวบรวมรายละเอียดสิ่งที่ได้เรียนรู้จาก โครงการต้นทุนรายโรค 5 ปีแรก เป็น 8 บทความ

เพื่อให้การเข้าถึงเอกสารและการอ้างอิงมีประสิทธิภาพ ในเบื้องต้นนี้ ได้แชนว สรรพสาร สมสส. ไว้บนเว็บไซต์ของสำนักพัฒนากลุ่มโรคร่วมไทย <https://tcmc.or.th> ในแต่ละบทความมีรหัสชี้ digital object identifier (doi) หวังว่าองค์ความรู้โดยละเอียดที่นำมาเผยแพร่ลักษณะ open source นี้จะมีการอ้างอิงเพื่อทำระบบหลักประกันสุขภาพของไทยให้ยั่งยืนอย่างกว้างขวาง